

Peijs

in zit, dan neem ik de motie vanzelfsprekend mee naar het kabinet en met name collega Zalm.

De heer Hofstra vraagt naar de motie over Den Helder en het internationale en interregionale vervoer. Dat hoort niet in de concessie thuis. De internationale lijnen moeten over een poosje worden geliberaliseerd en toegankelijk worden gemaakt voor alle spoorondernemingen in Europa. Die zitten er dan ook niet in. Deze lijnen hebben wel mijn persoonlijke belangstelling vanuit mijn Europese achtergrond. Ik zal er altijd op toezien dat daaraan aandacht wordt besteed.

Op dit ogenblik zijn de regionale overheden in overleg over de verdeling van het geld voor de contractsectoren, dat een op een aan de decentrale overheden wordt doorgegeven. De overheden hebben beloofd dat geld ook in te zetten voor een aantal lijnen in Noord-Holland die op dit ogenblik niet met geld belegd zijn of zelfs met groot verlies draaien. Ik stel voor dat wij eerst die verdeling afwachten en dan kijken naar Den Helder. Wij kunnen het hoofdtrainnet dan nog veranderen. Misschien kunnen wij dat ook voor eind januari doen. Op 23 januari zullen de decentrale overheden komen met hun voorstel voor de verdeling. Als ik het andersom doe, kost dat de belastingbetaler weer veel geld.

De heer **Hofstra** (VVD): Daar zijn wij niet voor; dat weet de minister ook. Maar het woord "principeer" staat niet toevallig in de motie, want Den Helder hoort er gewoon bij. Ik vraag de minister dan ook om het wel in het kernnet te zetten. Zij zegt dat er misschien een goedkopere oplossing mogelijk is waarbij de bediening toch goed is. Dat is dan voor ons bespreekbaar, maar het moet wel in het kernnet staan.

Minister **Peijs**: Als ik de motie kan aanhouden tot de verdeling door de regionale overheden, kom ik er daarna op terug.

De heer **Hofstra** (VVD): Ik was wel van zins om de motie in stemming te brengen. Wat mij betreft, heeft de minister de vrijheid om voor Den Helder nadere voorstellen te doen. Maar ik hecht eraan dat het in het kaartbeeld staat.

Minister **Peijs**: Ik hoop dat de heer Hofstra zich ervan bewust is dat het nu al een contractsectorlijn is, waarop wordt gereden van Den Helder naar Amsterdam en Nijmegen. Het lijden dat hij vreest is niet het lijden dat het eerst komt. Ik houd het graag even in beraad in afwachting van de verdeling door de lagere overheden.

Ik heb begrip voor de onzekerheid van de Kamer over de beheer- en vervoerplannen. Wij zullen allemaal een nieuw systeem toepassen, niet alleen de Kamer, maar ook de minister en de twee organisaties. Alle andere vervoer- en beheerplannen komen aan de orde bij de begrotingsbehandeling. Nu is er de overgangssituatie en wij hebben zojuist beschreven hoe wij daarmee omgaan. Op basis hiervan ga ik ervan uit dat de meerderheid van de Kamer deze concessies zal ondersteunen en dat wij straks de concessies in wording kunnen verlenen aan NS en ProRail.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Over de ingediende moties zullen wij aan het eind van de vergadering stemmen.

Aan de orde is het **debat** over de **vreemdelingenketen**.

(Zie algemeen overleg van 16 december 2004.)

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Voorzitter. Vorige week heeft de Kamer met de minister gesproken, onder meer over de klachten over de IND. Die klachten duren voort, zoals ook blijkt uit een brief van de Nederlandse gemeenten. Ze zijn breed en leiden tot veel onrust in de samenleving, zeker bij de mensen om wie het gaat en die maar zitten te wachten op bijvoorbeeld verlenging van de verblijfsvergunning. De minister vindt ook dat het niet goed gaat met de IND en heeft daarom een onderzoek door de Algemene Rekenkamer aangekondigd. De fractie van GroenLinks vindt dat dit onderzoek niet breed en diep genoeg is.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie vindt dat een grondige herbezinning op de werkprocessen bij de afhandeling van reguliere verblijfsaanvragen en de organisatorische inbedding daarvan binnen de IND gewenst is en dat de minister de Algemene Rekenkamer heeft gevraagd daarnaar onderzoek te doen;

overwegende dat de problemen binnen de IND niet alleen gevolgen hebben voor vreemdelingen die een reguliere toelatingsprocedure hebben lopen, maar ook voor asiel-aanvragers;

overwegende dat het wenselijk is dat de Algemene Rekenkamer een breed onderzoek doet naar de doel- en rechtmatigheid van de werkwijze van de IND in reguliere en asielverblijfsaanvragen;

verzoekt de regering, het onderzoek van de Algemene Rekenkamer te laten uitstrekken tot de doel- en rechtmatigheid van de werkwijze van de IND in reguliere en asielverblijfsaanvragen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Vos, Klaas de Vries, De Wit, Huizinga-Heringa en Lazrak.

Zij krijgt nr. 882 (19637).

Minister **Verdonk**: Voorzitter. In de motie wordt de regering gevraagd, het onderzoek van de Algemene Rekenkamer zich te laten uitstrekken tot de doel- en de rechtmatigheid van de werkwijze van de IND in reguliere en asielverblijfsaanvragen. In de onderzoeksvraag aan de Algemene Rekenkamer staat dat "in eerste instantie" naar reguliere verblijfsaanvragen moet worden gekeken. De mogelijkheid is voor de Algemene Rekenkamer opengelaten om ook asielverblijfsaanvragen erbij te betrekken. Er zal een onderzoek worden gedaan naar de doelmatig-

Verdonk

heid van de IND. In alle onderzoeken van de Rekenkamer zit echter altijd een component "rechtmatigheid". Als de Kamer vindt dat expliciet aandacht besteed moet worden aan de rechtmatigheid, dan moet er een heel ander type onderzoek worden gedaan. Zo'n onderzoek vergt veel meer tijd. Pleit de Kamer ervoor om nog een toetsing te laten plaatsvinden op rechterlijke uitspraken? Ik ontraad aanneming van de motie.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Het idee is om asielverzoeken een volwaardig onderdeel te laten zijn van het onderzoek. Bij de Algemene Rekenkamer is het gebruikelijk om ook naar de rechtmatigheid te kijken.

Minister **Verdonk**: De reden waarom ik om een onderzoek van de Rekenkamer heb gevraagd, is omdat er op het gebied van regulier allerlei problemen waren gerezen, in verband met de taakoverdracht. Ik heb de onderzoeksopdracht niet zo willen verengen door de Rekenkamer te vragen alleen maar onderzoek te doen naar het reguliere deel van de organisatie. Ik heb die opening aangegeven. De Rekenkamer gaat het onderzoek doen, en als zij dat nodig vindt, kan ook het asielgedeelte tot onderzoeksterrein worden verklaard. In principe beginnen we met regulier.

Ik ben heel helder geweest: ik heb een onderzoek gevraagd naar de doelmatigheid. De component rechtmatigheid zit standaard in alle onderzoeken van de Rekenkamer. Ik stel mij voor dat we zo snel mogelijk beginnen met het onderzoek.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aan het eind van de vergadering te stemmen over de ingediende motie.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 21 december 2004 over **de actuele situatie in Soedan en Congo**.

De heer **Koenders** (PvdA): Voorzitter. Er is een dramatische verslechtering van de politieke en humanitaire situatie in Oost-Congo, die alle

politieke aandacht vergt van het kabinet en het Nederlands voorzitterschap in de nog twee resterende weken. Het valt op dat de politieke energie die wij geven aan landen als Irak en Afghanistan veel minder tot uitdrukking komt als het gaat om het risico van een nieuwe genocide, in een regio waar in de afgelopen tien jaar 3 miljoen mensen zijn omgekomen.

Volgens mij gaat het debat dat wij vanmiddag hebben gevoerd om twee kernpunten. Om te beginnen is dat dat het geduld met Rwanda op is. Ik hoop dat het geduld van de Kamer ook op is als het gaat om Rwanda. Er moet een veel scherper signaal komen in de richting van Rwanda dan nu het geval is, wat ik in mijn motie zal verwoorden. Het is duidelijk dat er op papier geen bewijzen zijn over de betrokkenheid van Rwanda bij de laatste invallen, maar het is duidelijk dat daar een kat- en muisspel wordt gespeeld met behulp van groeperingen in Rwanda zelf. De Kamerdelegatie die enige tijd geleden een bezoek heeft gebracht, heeft al opgemerkt dat MONUC veel te zwak is. Zonder daadwerkelijke, ook Nederlandse participatie \pm gaat mij niet primair om grote hoeveelheden Nederlandse troepen, maar wel om materieel \pm gaat het niet. Daarom hebben wij deze twee belangrijke elementen om een nieuwe genocide te voorkomen, verbonden in een motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het conflict in Oost-Congo in ernstige mate is opgelaaid, conform rapporten over Rwandese invallen, dan wel de door Rwanda gesteunde invallen en het onvoldoende functioneren van MONUC;

constaterende dat het MONUC in hoge mate ontbreekt aan materiële ondersteuning, die een essentiële bijdrage aan de uitvoering van de taken van de missie zou kunnen leveren, teneinde verdere escalatie te voorkomen;

verzoekt de regering, de bereidheid uit te spreken MONUC logistiek en met andere militaire middelen en

expertise te ondersteunen;

verzoekt de regering, de Nederlandse hulp direct unilateraal op te schorten indien het bewijs wordt geleverd dat Rwanda is betrokken bij invallen in Congo, en daarvan de Rwandese regering op de hoogte te stellen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Koenders, Dittrich, Herben, Karimi en Samsom. Zij krijgt nr. 23 (25098).

De heer **Brinkel** (CDA): Wat verstaat de heer Koenders onder militaire ondersteuning? Wij hebben al troepen in Irak, Afghanistan en Bosnië. Moeten wij nu ook troepen naar het Grotemerengebied zenden?

De heer **Koenders** (PvdA): Ik heb de motie ingediend omdat ik ontvreden was over het antwoord van de minister van Buitenlandse Zaken. Hij heeft een lijst gegeven van punten waarop eventueel ondersteuning geboden kan worden, maar die acht ik onvoldoende. Het is niet mijn bedoeling om een blik soldaten open te trekken en die naar de Congo te sturen, maar het is duidelijk dat MONUC niet kan functioneren zonder steun. Men heeft verzoeken om steun gedaan, niet alleen aan Nederland, maar ook aan andere landen. Het gaat daarbij onder andere om patrouilleboten en -vliegtuigen, om logistieke steun, om hulp op het terrein van intelligence en om genie. Als MONUC niet wordt versterkt, zal de positie van Rwanda niet veranderen. In het verleden hebben wij aangedrongen op prioriteit voor MONUC en daarin hebben wij gelijk gekregen. Het gaat mij nu om het uitspreken van de bereidheid tot steun op de zojuist genoemde punten.

De heer **Van Baalen** (VVD): Waarom koppelt u de hulprelatie met Rwanda aan MONUC?

De heer **Koenders** (PvdA): Dat is volgens mij de kern van de zaak. Aan de ene kant moet Rwanda voor de laatste keer gewaarschuwd worden. Ik kan mij niet voorstellen dat Nederland verantwoordelijk wordt voor de indirecte financiering van de oorlog in Oost-Congo en alle humanitaire gevolgen daarvan. Aan de andere kant is het duidelijk dat